

TARIM İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

SAĞIM VE SÜRÜ YÖNETİM SİSTEMLERİ

KULLANIM YÖNERGESİ

Amaç

MADDE 1- (1) Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğüne (TİGEM) bağlı “ Sağım ve Sürü Yönetim Sistemi” bulunan işletmelerde, bu sistemlerin daha verimli ve etkin kullanılmasını sağlamak, işletmeler arasında uygulama birliği oluşturularak, Damızlık Sığırcılık Faaliyetlerinin işletme, TİGEM ve ülkemiz hedeflerine uygun planlanması ve uygulanmasını sağlamak amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam

MADDE 2- (1) Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğünde“ Sağım ve Sürü Yönetim Sistemi” bulunan işletmelerde Sağım ve Sürü Yönetim Sistemlerinin kullanımına ilişkin uygulama esaslarını kapsar.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Yönergede geçen;

- a) TİGEM: Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğünü,
- b) Daire: TİGEM Hayvancılık Daire Başkanlığını,
- c) İşletme: TİGEM Tarım İşletme Müdürlüklerini,
- ç) Sistem: Sağım ve Sürü Yönetim Sistemini
- d) Hayvan Tanımlama Ünitesi: Sağım ve Sürü Yönetim Sisteminde bulunan tanımlama anteni ve müştemilatını
- e) Responder: Hayvanların boyun veya ayaklarına takılan hayvan tanımlama tasmaını
- f) Kulak Chipi: Hayvanların kulaklarına takılan tanımlama Chipini
- g) Sağım Ünitesi: Sağım ve Sürü Yönetim Sisteminde bulunan, hayvanların sağıldığı duraklarda bulunan ve sağım işlemini gerçekleştiren elektronik üniteyi (Metatron, Dematron vb)

Sağım ve sürü yönetim sistemi sorumluları ve görevleri

MADDE 4- (1) Her işletmede, işletme müdürü tarafından “Sağım ve Sürü Yönetim Sistemi” sorumlusu bir teknik personel (veteriner hekim/ zootechnist/tekniker/teknisyen) ve bir yardımcı (tekniker/teknisyen veya diğer) personel görevlendirilecektir. Belirlenen teknik personel ve yardımcı personel Hayvancılık Daire Başkanlığı’na yazılı olarak bildirilecektir.

(2) Sağımlar, sağım ve sürü yönetim sistemi sorumlusu tarafından düzenli olarak izlenecek, günlük sağımlardan en az bir tanesi başından sonuna dek sağım ve sürü yönetim sistemi bilgisayarından takip edilecektir.

Bu takip sırasında:

a) Sistemin, hayvan tanımlama ünitesinin doğru çalışıp çalışmadığı kontrol edilecek, sistemde tanımlama ile ilgili problem var ise en kısa süre içerisinde servis elemanları tarafından müdahale edilerek sorunun düzeltilmesi sağlanacaktır. Sağım ve sürü yönetim sistemlerinde tanımlanmayan hayvan oranı maksimum %1 kabul edilmektedir. Tanımlanmayan hayvan sayısı bu oranı aşıyorsa hayvan tanımlama ünitesi problemlidir. Servis çağrılarak gerekli ayarlama ve düzeltmeler yaptırılmalı ve oran %1 ve altına indirilmelidir.

b) Hayvan tanımlama ünitesinin düzgün çalışmasını sağlamak için, öncelikle hayvanların boyun, kulak ve responder numaralarının eksiksiz olması sağlanmalıdır

c) Bütün işletmelerde (ayak responderi veya kulak chipi kullanan sistemlerin -baumatic ve delaval- bulunduğu işletmeler de dahil) hayvanların boyunlarının her iki yanına karşıdan okunabilecek şekilde sarı veya turuncu renkli boyun numaraları mutlaka takılacaktır. Ayak responderi veya kulak chipi kullanan işletmelerde boyun numaralarının taşıyacak boyun kayışına

aynı zamanda ağırlık takılacak, bu ağırlık yardımıyla numaraların okunmayacak şekilde dönmesi engellenecektir.

ç) Sürüde boyun numarası, kulak numarası ve respondersiz hayvan bulunup bulunmadığı devamlı kontrol edilecek, bunlardan herhangi biri eksik olan hayvanların bu eksikliği giderilerek sistem tarafından tanınır hale gelmesi sağlanacaktır.

d) Anten tarafından responder numarası okunan, ancak sağım ve sürü yönetim sisteminde, bulunduğu hayvana kayıt edilmediği ya da yanlış kayıt edildiği için verileri işlenemeyen hayvanların tespiti ve gerekli düzeltmelerin derhal yapılması sağlanacaktır.(tanınmayan responder uyarısı)

e) Sistemde sağım yapmayan, sağım yaptığı halde süt ölçümü yapmayan ya da eksik /fazla ölçüm yapan sağım ünitesi/üniteleri (metatron, dematron, vb) tespit edilerek çalışır hale gelmeleri için gerekli müdahaleler yapılacaktır.

f) Sağım ünitelerinin tamamının sürekli çalışmasının sağlanması ve veri kaybı yaşanmaması, için sık arızalanan parçalarının (elektronik kart, tamir kiti, buton conta vb) mutlaka yeterli miktarda yedekleri bulundurulacaktır.

g) Sağım ünitelerinin herhangi birinin arızalı olması ve arızanın işletme olanakları ile giderilememesi durumunda, arıza giderilinceye kadar veri kaybı yaşanmaması için,

1) Balık Kılçığı ve Paralel (Hızlı Çıkış) Sistem Sağımhanelerde:

Arızalı sağım ünitesi sağım hattının en son (sağ veya sol) durağında bulunan sağım ünitesi ile değiştirilecek ve son durağa hayvan alınmayarak bu durakta sağım yapılmayacaktır

2) Rotary (Döner Sistem) Sağımhanelerde:

Arızalı sağım ünitesinin bulunduğu durak halat, zincir veya sistemin bu iş için kullanılan özel aparatı ile kapatılarak, hayvan alınmayacak ve söz konusu durakta sağım yapılmayacaktır.

h) Sağımçıların sağım ve sürü yönetim sisteminin gereklerine ve prosedürüne uygun sağım yapıp yapmadıkları kontrol edilecek, gerekli özeni göstermeyenler önce uyarılarak yaptıkları işin önemi anlatılacak, buna rağmen gereği gibi sağım yapmayan ve ya yapamayanlar kesinlikle sağımçı olarak çalıştırılmayacaktır.

i) Sağımçıları tarafından, aşağıda belirtilen iki durum dışında otomatik başlık çıkarıcının devre dışı bırakılmasına (manuel sağıma alma) izin verilmeyecektir.

1) Sağılan İnek aşırı huysuz olup sürekli tekme atarak meme başlığını düşürüyorsa,

2) Sağım ünitesi süt ölçümü yapmıyorsa (bu durumda sağılan süt algılanmayacağı için sistem süt bitmiş gibi algılar ve meme başlığını çıkararak sağımı sonlandırır ve inek sağılmamış olur),

i) Düşük süt veren inekler, herhangi bir nedenle meme başlığı sistem tarafından erken çıkarılan inekler (yani memelerinde süt kalmış inekler), aktivasyon (kızgınlık) ve iletkenlik (mastitis) uyarısı veren inekler tespit edilip sağımçıları derhal uyarılacak, gerekli kontrol ve ayırma işlemlerinin yapılması sağlanacaktır.

j) Sağım bittikten sonra sağım makinesinin sistemin gereklerine uygun olarak yıkanacaktır. Yıkama suyu miktarı ve sıcaklığının yeterli olup olmadığı mutlaka her gün kontrol edilmeli ya da ettirilmelidir. İyi bir yıkama yapılabilmesi için ana yıkamada sisteme giren su sıcaklığının en az yazın 70°C, kışın 80°C, dönüş suyu sıcaklığının da en az 40 °C olması gerekmektedir. Yıkama deterjanının sistem tarafından yeterli miktarda alınıp alınmadığı, sağım ünitelerinin her birine yeterli su gidip gitmediği kontrol edilmeli veya ettirilmelidir.

k) Yıkama işlemi bitikten sonra bilgisayardan “Yıkama Sistem Raporu” incelenecek ve sağımçıları sağım üniteleri ile sütölçerler gözle, meme başlıklarının iç kısımları elle kontrol ettirilerek yıkama işlemi teyit edilecektir.

l) Her sağımin sonunda “sağımhane performansı” ile ilgili sistemsel raporlar incelenerek gerekli tespit ve uyarılar yapılacaktır.

m) Her sağımin sonunda kızgınlık, mastitis ve hastalık şüpheli hayvanların takibi amacıyla hazırlanacak Raporlar veya programda bulunan hazır Raporlardan çıktı alınarak dosyalanacak ve ilgili teknik elemanlara bildirilerek gerekli müdahalelerin yapılması sağlanacaktır.

(3) Sağım ünitelerinde bulunan durak numaraları okunaklı ve tam olması sağlanacaktır. Ayrıca bilgisayar odasından gözle görülebilen sağımhanelerde, duraklar bilgisayar odasından görülebilecek şekilde numaralanacaktır.

(4) Sağım ve sürü yönetim sistemi sorumlusu ile sağımcılar arasında bilgisayar odasından telsiz veya mikrofon-hopörlör sistemi ile iletişim kurulacak, böylelikle ister sistem kaynaklı ister insan kaynaklı problemlere anında müdahale edilerek çözüm bulunması sağlanacaktır. Bu iletişimi sağlayacak teknik altyapı İşletme tarafından temin edilecektir.

(5) Sağım ve sürü yönetim sistemi sorumlusu tarafından, sağım ve sağımhane hijyeninin sağlanması ve sağımin maksimum verimlilikle tamamlanması amacıyla sağım işleminin yürütme esaslarını ve uygulanacak işlemlerin sırasını içeren “sağım prosedürü” hazırlanacak ve bu prosedür yazılı hale getirilerek sağımhanede sağımcıların kolayca görüp okuyabilecekleri şekilde asılacaktır.

(6) Oluşturulacak sağım prosedüründe ön dezenfeksiyon, ön sağım ve son dezenfeksiyon mutlaka işlemlerine mutlaka yer verilecektir.

(7) Her gün düzenli olarak (sağım saatlerinin dışında bir zamanda), harici bir flash belleğe, harddiske vb. Sağım ve Sürü Yönetim Sisteminin yedeklemesi yapılacaktır.

(8) Her gün düzenli olarak (sağım saatlerinin dışında bir zamanda), Sağım ve Sürü Yönetim Sistemi bilgisayarı yeniden başlatılacaktır.

(9) Sağım ve sürü yönetim sisteminin sağımhane sorumlusu ve sağımcılar tarafından sağım öncesi hazırlık aşamasında yapılması gereken işlem ve kontroller ile; günlük, haftalık, aylık vb bakımlarının düzenli olarak yapılması sağlanacaktır.

(10) Bütün işletmelerin Sağım ve Sürü yönetim Sistemi ana bilgisayarında internet ağına erişim bulunacak, ancak aynı zamanda sanal tehditlerden koruma sağlayacak iyi bir virüs programı kurulu olacaktır.

(11) Ana bilgisayarda Uzaktan Bağlantı Programı (anydesk, teamviewer vb) kurulu ve devamlı açık bulunacak, bu program vasıtasıyla gerektiğinde TİGEM yetkilileri ve Servis elemanları sisteme uzaktan bağlanarak gerekli çalışmaları yapabileceklerdir. Sağımhaneye ana bilgisayarı bunun dışında kesinlikle internette dolaşmak ve özel işler için kullanılmayacaktır.

Hayvan kayıtları ve veteriner işlemleri kayıtları

MADDE 5- (1) Sisteme İşletme dışından gelen yeni hayvanların kayıt edilmesi, Buzağılama, sürüyü terk ve terk hayvanların sistemden tamamen silinmesi, responder numaralarının kayıt edilmesi, kayıt numarası ve grup numarası değiştirme işlemleri; sağım ve sürü yönetim sistemi sorumlusu veya işletme tarafından görevlendirilen (madde 4. fıkra 1) yardımcı personel tarafından yapılacaktır.

(2) Hayvanlara uygulanan bütün veteriner işlemleri (kızgınlık, tohumlama, gebelik testi, senkronizasyon, aşılama ve tedaviler) mutlaka sağım ve sürü yönetim sistemine kayıt edilecektir. Veteriner işlemlerinin kayıt edilmesi işlemleri uygulamayı yapan veteriner hekim, tekniker ve teknisyen tarafından yapılacaktır. Veteriner işlemleri teknik alt yapı ve bilgi gerektirdiği gibi uygulama sırasında dikkate değer bazı notların alınmasını gerektirmektedir. Bu nedenle bu işlemlerin kaydı ikinci kişilere bırakılmayacak kesinlikle uygulamayı yapan kişi tarafından yapılacaktır.

(3) Sisteme veri girişi yapan her personel için bir kod numarası belirlenecektir. Uygulamayı veya kayıt işlemini yapan personelin kimliğini belirten bu kod numarası kayıt sırasında sisteme girilecektir.

(4) Sağım işlemi uzun süren ve günün büyük bir bölümünde devam eden işletmelerde, manuel (elle girilen) kayıt işlemlerinin sağımların takibini aksatmaması için, s bir bilgisayar (veri giriş bilgisayarı) entegre edilecek ve manuel kayıtlar bu bilgisayar kullanılarak yapılacaktır. Sağım devam ettiği sırada sistem ana bilgisayarından manuel veri girişi yapılmayacaktır.

(5) Sağım işlemi uzun sürmeyen işletmelerde, manuel kayıt işlemleri (sağımın takibini aksatmamak için) sağım saatlerinin dışındaki zamanlarda yapılmak şartıyla sistem ana bilgisayarı kullanılarak yapılabilir.

(6) Sisteme entegre edilecek ikinci bilgisayar, teçhizatı ve kurulum işlemleri, işletme tarafından temin edilecektir.

(7) işletmede kullanılan sağım ve sürü yönetim sisteminin alt yapı ve kullanım olanakları elverdiği takdirde, hayvan takibi ve manuel kayıt girişimi kolaylaştırmak amacıyla, sistemle uyumlu olarak çalışabilen tablet, el terminali, telefon vb. donanımlar ve bunların yazılımları kullanılabilir. Söz konusu donanım ve yazılımlar sağım ve sürü yönetim sistemi sorumlusunun talebi olduğu takdirde, işletme tarafından temin edilecektir.

TİGEM sağım ve sürü yönetim sistemleri koordinatörü ve görevleri

MADDE 6- (1) Genel Müdürlük ile işletmeler arasında düzenli bilgi ve veri alışverişinin temini ile işletmeler arasında birlik ve koordinasyonun sağlanması amacıyla, Daire bünyesinde, yeterli teknik bilgi ve donanıma sahip bir uzman personel Sağım ve Sürü Yönetim Sistemleri Koordinatörü olarak görevlendirilecektir.

Bu koordinatör aşağıdaki görevleri yürütecektir:

a) işletmelerde bulunan sağım ve sürü yönetim sistemlerine uzaktan bağlantı programı ile online olarak bağlanarak veya işletmelere giderek gerekli incelemeleri yapmak, eksiklikleri tespit etmek,

b) Tespit edilen eksikliklerin en kısa zamanda giderilmesi için Sistem Sorumlusu, işletme Müdürlükleri düzeyinde gerekli uyarıları sözlü ve yazılı olarak yapmak, bağlı bulunduğu Daire Başkanlığı'na sözlü ve yazılı bilgi vermek.

c) Gerektiğinde sistem sağlayıcı firmalarla iletişime geçerek sistemsel sorunların çözülmesini sağlamak.

) Hayvancılık Daire Başkanlığı ve Genel Müdürlük tarafından ihtiyaç duyulan veri ve bilgileri temin etmek.

d) Sağım ve sürü yönetim sistemleri sorumluları ve diğer sistem kullanıcılarına eğitim vermek ve eğitim programları düzenlemek.

e) işletmeler arasında kayıt ve uygulama birliğini sağlamak.

Yürürlük

MADDE 7 – (1) Bu Yönerge, Yönetim Kurulunun 12/03/2019 tarihli ve 289 sayılı kararı ile uygulamaya konmuştur.

Yürütme

MADDE 8 – (1) Bu Yönerge hükümlerini, Tarım işletmeleri Genel Müdürü yürütür.